

21de Møde.

Mandagen den 10de November

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Jeg skal atter anmelde nogle modtagne Andragender, der udtale sig i samme Retning som flere tidligere indkomne, angaaende Kjøbmændenes Indgreb i Laugenes Rettigheder, nemlig et saadant, indgivet af Rigsdagsmanden for Randers Amts 2den Valgkreds (Ammitzbøl), og udgaaet fra Stomagerlauget i Randers, og et lignende, indgivet af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ditterstrøm), og udgaaet fra Skræderlauget i Aarhus. Disse Andragender ville blive fremlagte paa Thingets Bord. — Endvidere har Rigsdagsmanden for Bræstø Amts 5te Valgkreds (Schroll) tilsendt mig en Adresse, forsynet med 122 Underkrifter fra Beboere af Bordingborg Landsogn, hvori man udtaler sig om Slesvigs Tilfnyttning til Danmark; denne Adresse vil ligeledes blive fremlagt paa Thingets Bord.

I de to Afdelinger, nemlig 1ste og 4de, for hvis Vedkommende jeg ikke i forrige Møde kunde anmelde Resultatet af Valg paa Formand og Secretair, ere disse nu foregaaede, og er Udfaldet følgende: i 1ste Afdeling er valgt til Formand Clausen og til Secretair Ussing, og i 4de Afdeling til Formand Krieger og til Secretair L. Skau.

Fra Chefen for det statistiske Bureau har jeg modtaget til Fordeling blandt de Herrer Rigsdagsmand Exemplarer af en i Bureauet forfattet Undersøgelse, „om det Beløb af Fæstegods, som i Dvinqvenniet 1845 til 1849 er folgt til Glendom, og om den Priis, til hvilket Fæstegods i Gjennemsnit er afhændet i bemeldte Tidsrum“, samt Exemplarer af en Undersøgelse om, hvad Indflydelse Jordernes Størrelse yttre paa Hartkornets Priis, og hvad Indflydelse Krigsaarene have havt paa Salget af Grundeierdom“. Exemplarer af disse Skrifter skal jeg lade omdele paa Pladserne. — Endvidere har jeg modtaget endeel Exemplarer af et af Generalkrigscommissair Neergaard udgivet og Rigsdagen tilegnet Skrift, betitlet: „Hestesavlens sørgelige Forfald i Danmark i det sidste

halve Aarhundrede, Aarsagerne dertil og Midlerne til sammes mulige Gjenophjælpning.“ Jeg skal lade fremlægge Exemplarer af dette Skrift paa Thingets Bord. — Paa Pladserne skal jeg endelig lade omdele Afstryk af det sidste fra Krigsministeriet indgivne Budget for Aaret 1852—53.

Vi gaae dernæst over til Dagsordenen, og jeg skal da først give Ordet til den høitærede Justitsminister, der vil forelægge „Udkast til Lov om Rigsretten“.

Justitsministeren: Jeg har herved den Ære at forelægge det ærede Thing Udkast til Lov om Rigsretten. Det vil være i det ærede Folkethings Grindring, at et Udkast til en Lov om samme Gjenstand allerede tidligere af Regjeringen har været forelagt i Landstinget, hvor det blev bearbejdet og kom til endelig Afgjørelse, efterat der var foretaget enkelte Forandringer i det, hvornæst det blev oversendt Folkethinget, der henviste det til et Udvalg. Dette Udvalg troede ikke at kunne anbefale en videre Behandling af Udkastet, fordi det ikke var bygget paa den Grundfætning om Offentlighed og Mundtlighed, som ifølge Grundlovens § 79 skal gjenføres i hele Retspleien. Der var nemlig vel i det tidligere Udkast foreslaaet en vis Offentlighed, men i det væsentlige var det dog kun den samme, som finder Sted ved den sædvanlige Retsforfølgning ved Høiesteret. Saaledes skulde Beviserne offentlig forelæses i Retten, og Parterne eller deres Sagførere procedere. Sagerne mundtlig, men denne Offentlighed og Mundtlighed var dog forskellig fra den, som er tilfiet ved Grundloven, hvor der navnlig tænkes paa, at selve Beviisførelsen skal bestaae i en mundtlig Forhandling, der finder Sted i den vedkommende Ret. Det blev nu af Udvalget erkjendt, at det vilde medføre store Banffeligheder at indføre en saadan Offentlighed og Mundtlighed for en enkelt Domstol, saalænge Grundfætningen ikke var bleven bearbejdet i Almindelighed og indført i den øvrige Retspleie, men Udvalget troede dog, at disse Banffeligheder lode sig overvinde. Regjeringen har senere taget Sagen under Overveielse, og medens den her maatte erkjende, at det vistnok havde sine meget store Banffeligheder, paa en tilfredsstillende